

HRUŠKA & CO.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

ATTORNEYS AT LAW

TÁBORSKÁ 619, 140 00 PRAHA 4
TEL. +420 241 404 199, +420 241 401 128 FAX +420 241 409 142
E-MAIL: hruska@ak.cz

Konec anonymity akcií na majitele

1. Parlamentem ČR byl přijat zákon o opatřeních ke zvýšení transparentnosti akciových společností a o změně dalších zákonů („ZZTAS“). Zákon nabude účinnosti 30. dnem po jeho vyhlášení ve Sbírce zákonů, k čemuž dojde v nejbližších dnech.

ZZTAS byl přijat přesto, že tato změna již byla zahrnuta do rekodifikace soukromého práva přijetím **Nového občanského zákoníku** a **Zákona o obchodních korporacích** účinných od 1.1.2014, které v plném rozsahu ruší současný občanský a obchodní zákoník.

ZZTAS znamená zásadní zásah do jednoho z dosavadních základních principů akciové společnosti a prakticky přináší **konec anonymity vlastnictví akcií na majitele** (doručitele), když mj. stanoví, že:

- (i) akciová společnost může nově vydat akcie na majitele pouze jako **zaknihovaný** cenný papír nebo **imobilizovaný** cenný papír; to platí obdobně též pro změnu formy nebo podoby akcií;
- (ii) k 1. lednu 2014 **se mění listinné akcie na majitele, které nejsou imobilizovány, na listinné akcie na jméno**; k tomuto dni rovněž dochází k odpovídající změně stanov společnosti.

2. Dosavadní listinné akcie na majitele lze buď dobrovolně transformovat do podoby akcií zaknihovaných, imobilizovat je či změnit jejich formu na akcie na jméno, v opačném případě dojde k 1.1.2014 k jejich změně na akcie na jméno přímo ze zákona.

Při zaknihování získají akcie elektronickou podobu a budou registrovány u centrálního depozitáře. Při imobilizaci zůstane zachována forma i podoba akcie, akcie budou odevzdány do úschovy banky, investiční společnosti nebo OCP, kteří pro ně zřídí samostatný účet. Zaknihování i imobilizace umožní sledovat identitu majitele.

3. Dobrovolná změna podoby či formy nebo imobilizace akcií vyžaduje rozhodnutí valné hromady. K přijetí tohoto rozhodnutí je třeba souhlasu alespoň tří čtvrtin přítomných akcionářů majících předmětné akcie; rozhodnutí musí být pořízeno formou notářského zápisu a zapisuje se do obchodního rejstříku, tj. přinese s sebou nové náklady.

Jak zaknihování, tak imobilizace akcií umožní identifikaci vlastníka akcií centrálním depozitářem či bankou (investiční společností, OCP). Tuto identifikaci mohou využít orgány činné v trestním řízení, soudy, další dozorové a správní orgány a subjekty, o nichž to stanoví zákon; veřejnosti přístupná identifikace nebude.

Převod vlastnického práva k zaknihovaným nebo imobilizovaným akciím bude vázaný na změnu zápisu vlastníka u centrálního depozitáře či banky (investiční společnosti, OCP).

Akcionáři nebudou moci požadovat vydání imobilizovaných akcií na majitele z úschovy.

4. K účinnosti změny akcií na majitele na akcie na jméno, která nastane ze zákona [viz bod 1. odst (ii) shora] není třeba zápis do obchodního rejstříku. Představenstvo společnosti je však nejpozději do 30.6.2014 povinno uvést stanovy do souladu s právní úpravou podat návrh na zápis změny formy akcií do obchodního rejstříku.

ZZTAS určuje pro akcionáře vlastníci akcie na jméno povinnost předložit akcie, které byly přeměněny výše uvedeným postupem [viz bod 1. odst (ii) shora], k vyznačení změn popřípadě k výměně za nové akcie na jméno nejpozději do 30.6.2014. Obdobně se tato povinnost vztahuje i na jiné držitele akcií, kteří jsou oprávněni mít akcie u sebe. Společnost nejméně tři měsíce předem za tímto účelem uveřejní výzvu k předložení akcií, a to způsobem určeným pro svolání valné hromady společnosti s akciemi na majitele.

Rozhodne-li společnost o rozdělení zisku v době, kdy je akcionář v prodlení s předložením akcií, **nevznikne akcionáři právo na dividendu** k akciím, s jejichž předáním je v prodlení.

Společnost, jejichž akcií se zákonná změna na akcie na jméno týká [viz bod 1. odst (ii) shora], uveřejní pozvánku na první valnou hromadu konanou po 1.1.2014 též způsobem stanoveným zákonem pro společnosti s akciemi na majitele.

Převádí-li akcionář akcii, jejíž forma se změnila ze zákona [viz bod 1. odst (ii) shora], vyznačí na akcii své jméno a další údaje nezbytné k jeho identifikaci.

ZZTAS současně zavádí povinnost akciové společnosti vést v seznamu akcionářů i číslo bankovního účtu vlastníka akcií na jméno a poskytnout veškerá peněžitá plnění vyplývající z účasti na společnosti ve prospěch majitele listinné akcie na jméno výhradně bezhotovostním převodem na jeho bankovní účet vedený u osoby oprávněné poskytovat bankovní služby ve státě, jenž je členem Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, nebo v členském státě Evropské unie nebo jiném smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru, který je nebo byl naposledy uveden v seznamu akcionářů k rozhodnému dni.

Akcionáři vlastníci listinné akcie na jméno sdělí společnosti číslo svého bankovního účtu pro účely vedení seznamu akcionářů do dne konání první valné hromady společnosti konané po dni nabytí účinnosti ZZTAS; společnost upozorní akcionáře na tuto povinnost oznámením uveřejněným společně s pozvánkou na valnou hromadu. Do doby uplynutí lhůty podle předchozí věty postupuje společnost při výplatě jakýchkoli peněžitých plnění akcionářům podle dosavadních právních předpisů.

5. Toto memorandum spolu s některými dalšími obecnými informacemi k rekodifikaci soukromého práva nalezte též na našich webových stránkách www.ak.cz.

V případě Vašeho zájmu jsme připraveni poskytnout bližší informace jak k ZZTAS, tak i k Novému občanskému zákoníku a Zákonu o obchodních korporacích a s tím související právní služby.

S pozdravy a úctou,

JUDr. Filip Hruška
advokát

Praha, 30.5.2013

